Sergiu Ţenţ

MANIFESTĂRI CULTURAL-TURISTICE DE PRESTIGIU ÎN ŢINUTUL PĂDURENILOR

Ţinutul Pădurenilor se întinde pe versantul estic al **Munţilor Poiana Ruscă**, între **Valea Cernei** şi **Valea Mureşului**, cuprinzând 40 de localităţi: **33 de sate** şi **7 cătune**. Cele mai multe localităţi sunt aşezate pe culmile netede între altitudinea de 600 – 1100 m., iar restul (20%) pe văile unor râuri: Valea Cernei, Văloriţa, Valea Runcului şi Valea Zlaştiului. Localităţile aflate pe văi: Hăşdău, Dăbâca, Florese, Runcu Mare, Groşi, Vălari sunt răsfirate, în schimb satele de culme, cu două excepţii, Vadul Dobrii şi Poiana Răchiţelii, aparţin toate tipului satelor adunate, formă caracteristică satelor agricole (apud Romulus Vuia – **Studii de etnografie şi folclor**, I-II, Editura Minerva, Bucureşti, 1975, p. 198).

În cadrul acestei aşezări situată pe culmea dealului Măstăcăneţi, din satul Ghelari, într-un loc mirific de o deosebită şi rară frumuseţe se află **Pensiunea Turistică Panorama** locaţie devenită foarte cunoscută pe plan local şi naţional. Din observatorul amenajat în ograda pensiunii oaspeţii noştri vor vedea de jur împrejur crestele munţilor: la Sud-Vest răsar sub privirile turiştilor crestele **Munţilor Retezat** şi ale Ţarcului, la Nord stau pavăză **Munţii Metaliferi** şi **Zarandul** iar înspre Est piscurile **Munţilor Parâng** şi **Şureanu** ca nişte turnuri de cetăţi impunătoare. În zilelel senine, de pe platoul pensiunii, se văd culmile domoale ale **Munţilor Bihorului** cu vârfurile **Găina** şi **Curcubăta Mare**.

Toate aceste frumuseţi ale naturii pădurenilor sunt un suport de mare atracţie în cadrul manifestărilor cultural-artistice din zonă pe care le-am cuprins într-un sistem integrat în cadrul **„Proiectului Panorama"** construit de noi cu libertatea modernismului într-un sistem

Pensiunea turistică „Panorama" din Ghelari

Tabăra de sculptură contemporana

de **turism rural** aplicat într-un străvechi **areal etnofolcloric** – Ţinutul Pădurenilor.

De la început trebuie să arătăm că am vrut să facem un altfel de turism rural structurat pe o cerere şi ofertă cultural-economică adecvată timpului nostru în care **roata de căruţă, ulcelele de lut, ţesăturile populare**, toate elementele de artă tradiţională pădurenească, presărate în unele locaţii turstice fără nici o noimă, frizând prostul gust şi chiar kitschul, începuseră să denatureze noţiunea de agrement şi cultură. Am constituit astfel un **Centru de cultură şi artă contemporană „Panorama"** ca o structură multifuncţională capabilă să îmbunătăţească serviciile culturale şi recreative formând astfel, pe o proprietate privată, condiţiile îndeplinirii în spaţiul turistic a cerinţelor culturale, intelectuale ale artelor şi spectacolelor a celor care ne vizitează prin realizarea primului **Centru cultural multifuncţional în Ţinutul Pădurenilor**. „Panorama" a devenit astfel, an de an punct de atracţie pentru numeroşi turişti prin organizarea de expoziţii, vernisaje, conferinţe de artă, simpozioane de turism rural, filme pentru toate vârstele etc.

Un loc important în sejurul turistic îl are, la noi, întâlnirea cu natura, în cadrul sportiv şi în drumeţii itinerante pe trasee tematice.

În fiecare sezon turistic organizăm două mari acţiuni culturale: **Tabăra de artă plastică** şi **Tabăra de sculptură contemporană** a marmurei de Alun cu parteneriate de prestigiu: Institutul de Arte din Timişoara şi Institutul „Goethe" din Frankfurt.

Pe lângă aceste manifestări care şi-au câştigat notorietatea în întreg arealul pădurenesc ne mândrim cu manifestări sportive cu largă participare din ţară şi de peste hotare: **Competiţia Enduro Panorama** cu participarea a 17 ţări, organizată de **Moto Haita** precum şi **Panorama Blues Festival**, festival emblematic pentru Ţinutul Pădurenilor. Cu toate că genul spectacolului aparţine mai mult unor elite muzicale datorită modului eficient şi responsabil al organizării, am atras categorii largi de consumatori culturali când am reunit formaţii şi interpreţi de mare prestigiu, locale şi internaţionale.

Iată cum o zonă etnofolclorică din specificul culturii populare a fost integrată turistic în modalităţile exprimării moderne a spiritualităţii artei contemporane încât faptul că turiştii urcă la munte să asculte blues şi să vadă opera sculptorilor în marmura de Alun nu mai miră pe nimeni deoarece natura spaţiului pădurenesc ne poate umple sufletul cu frumuseţi nebănuite dacă o ocrotim cum se cuvine şi o integrăm în matricea spiritualităţii româneşti.

(Fotografii: Nicu Jianu).